

Bijlage 2: Overzicht met maatregelen die we verder willen uitwerken

Spoor 2: begeleiding door gastouderbureaus	Toelichting op de richting binnen de gekozen maatregelen
<p>1. Pedagogische expertise verplicht bij een gastouderbureau</p>	<p>Een bemiddelingsmedewerker van een gastouderbureau heeft verschillende taken, zowel administratief (kassiersfunctie, tot stand brengen van de opvangovereenkomst) als pedagogische begeleiding. Op dit moment geldt er geen wettelijke kwalificatie-eis voor bemiddelingsmedewerkers (enkel in de cao, maar daar vallen eigenaren/werknemers van eenpersoons-gastouderbureaus niet onder). We stellen voor om verplicht te stellen dat ieder gastouderbureau pedagogische expertise in huis heeft. Een generieke kwalificatie-eis voor álle bemiddelingsmedewerkers lijkt ons niet nodig (binnen grotere bureaus kunnen de taken worden verdeeld) en onwenselijk vanwege de implicaties op de arbeidsmarkt.</p>
<p>2. Begeleiding door gastouderbureau concretiseren in regelgeving (niet aantal uren maar inhoud leidend)</p>	<p>Op dit moment staat in de regelgeving dat een gastouderbureau per gastouder 16 uur begeleiding per jaar moet bieden. Er staat echter onvoldoende omschreven waar die begeleiding uit moet bestaan, waardoor de invulling grote verschillen kent tussen bureaus. We stellen voor om beter inhoudelijk vast te leggen welke activiteiten het bureau minimaal moet verrichten per gastouder en hoe vaak zij bij de gastouder langsgaan. Een urennorm moet hierop volgend zijn en kan wellicht achterwege blijven.</p>
<p>3. Pedagogisch beleidsplan cf. IKK: Concretiseren van de vier pedagogische basisdoelen in de wet t.b.v. 'verantwoorde kinderopvang'</p>	<p>Met IKK zijn de vier pedagogische basisdoelen die reeds in de Wet kinderopvang waren opgenomen geconcretiseerd, met als doel de sector meer houvast te geven om in het pedagogisch beleidsplan te beschrijven hoe uitvoering te geven aan deze doelen. Uit de evaluatie IKK blijkt dat door deze maatregel pedagogisch medewerkers beter op de hoogte zijn van de pedagogische basisdoelen en deze bewuster toepassen in de opvang. We willen deze kwaliteitsslag ook toepassen in het pedagogisch beleidsplan dat gastouderbureaus moeten opstellen.</p>
<p>4. Maximaal aantal gastouderbureaus: een gastouder mag bij ten hoogste twee gastouderbureaus zijn aangesloten</p>	<p>Gastouders kunnen aangesloten zijn bij meerdere gastouderbureaus om via hen gekoppeld te worden met kinderen. In de praktijk blijkt dat als de gastouder bij meerdere bureaus is aangesloten, deze bureaus minder zicht hebben op kwaliteit en veiligheid van de opvang, zich minder verantwoordelijk voelen voor de begeleiding en dat het toezicht hen minder kan aanspreken op hun begeleidende rol. Daarom willen we het aantal bureaus waarbij een gastouder kan zijn aangesloten maximeren op twee.¹ (Vanuit kwaliteitsperspectief valt er iets te zeggen voor een maximum van één, maar dit achten we een te grote inbreuk op het ondernemerschap van de gastouder. Meerdere bureaus zorgt immers voor inkomenszekerheid en spreiding van het debiteurenrisico).</p>
Spoor 3: professionalisering gastouders	Toelichting op de richting binnen de gekozen maatregelen
<p>1. Opleiding gastouders moet altijd pedagogische component bevatten</p>	<p>Om het beroep van gastouder te mogen uitoefenen is een MBO-2 opleiding vereist. Sommige van de kwalificerende opleidingen in de regeling bevatten geen enkele pedagogische component. Om de gastouder beter toe te rusten op het werk willen we een pedagogisch component verplicht stellen voor nieuwe instroom. We stimuleren de opleiders om hun curriculum hierop aan te passen. We kiezen er niet voor om niveau 3 verplicht te stellen (zoals voor pedagogisch medewerkers in de centrumopvang). Voor bestaande</p>

¹ 78% van de gastouders is aangesloten bij één bureau. 16% bij twee bureaus. 5% bij drie bureaus. 1% bij vier of meer (tot zes) bureaus.

	<p>gastouders willen we eerst beter zicht krijgen op het huidige opleidingsniveau en -richting en evt. effecten van aanpassing in de scholingseis². Voor de bestaande gastouders zetten we in ieder geval in op coaching en andere vormen van permanente ontwikkeling (zie hieronder).</p>
<p>2. Permanente ontwikkeling, waaronder pedagogische coaching</p>	<p>Gastouderopvang is een vak. Daar hoort bij dat je je als gastouder wilt blijven ontwikkelen. Sommige gastouders doen dat nu onvoldoende en nemen bijvoorbeeld geen deel aan het opleidingsaanbod van hun gastouderbureau. We denken daarom aan het invoeren van pedagogische coaching voor gastouders, zoals dat met IKK reeds verplicht is geworden in de centrumopvang. Daarnaast de verplichting om de kennis op een aantal thema's iedere paar jaar te actualiseren: EHBO (geldt nu al), babyscholing (als onderdeel van IKK ingevoerd in de centrumopvang) en de meldcode kindermishandeling.</p>
<p>3. Ieder gastouder een pedagogisch werkplan</p>	<p>De gastouder moet het pedagogisch beleidsplan van zijn gastouderbureau(s) toepassen in de opvangpraktijk. De verplichting om een pedagogisch werkplan op te stellen zorgt dat een gastouder dit bewust doet en expliciet maakt. Naar verwachting draagt dit bij aan de pedagogische kwaliteit van de opvang. Ook helpt het de toezichthouder en het gastouderbureau om hierover met de gastouder het gesprek te voeren. Als onderdelen van het werkplan denken we aan het dagritme, hoe de gastouder de ontwikkeling van het kind volgt, hoe de gastouder op een pedagogische manier kinderen leert omgaan met (kleine) risico's, aanpak voor buitenspelen (indien gastouder geen tuin heeft).</p>
<p>4. Achterwacht ook verplicht bij minder dan vier kinderen</p>	<p>Een achterwacht is iemand die telefonisch bereikbaar is en binnen 15 minuten ter plaatse kan zijn in geval van een calamiteit. In de centrumopvang is een achterwacht altijd verplicht, in de gastouderopvang pas bij opvang van vier of meer kinderen. Dit verschil vinden we niet verklaarbaar en willen we wegnemen.</p>

² De komende periode proberen we de arbeidsmarkteffecten van de genoemde maatregelen waar mogelijk verder in kaart te (laten) brengen, ten behoeve van definitieve besluitvorming later dit jaar.